

ตัว.พี.ต. มีด.ท.อ.ม.

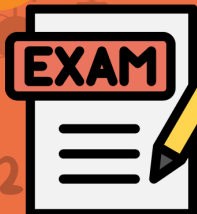
เอกสารประกอบการตัว

ม.5

การเคลื่อนที่แบบ
ซิมเปิลฮาร์โมนิก

Simple Harmonic Motion

โดยฟาร์ม

SIMPLE HARMONIC MOTION

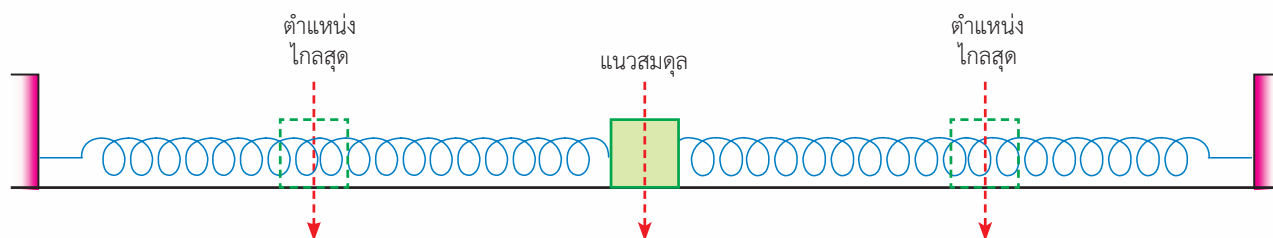
ทิว.ฟิต.มิดทอม ม.5

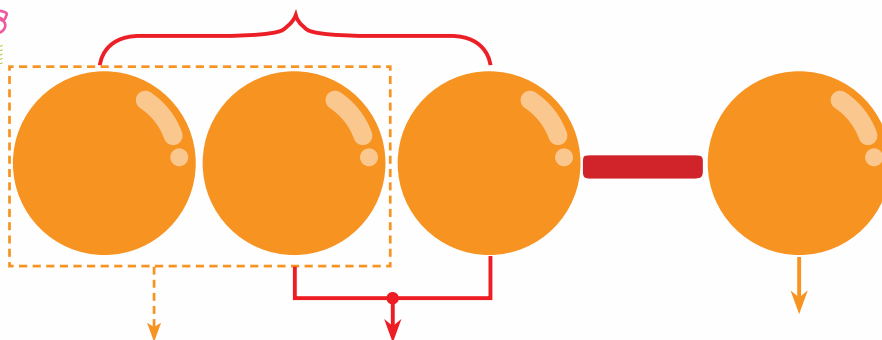
FIT-1 ลักษณะการเคลื่อนที่

ลักษณะทั่วไป

เป็นการเคลื่อนที่ที่สั่นกลับไปกลับมาซ้ำรอยเดิม
สั่นโดยมี แอมพลิจูด (A) และ คาบ (T) คงที่

ขนาดการกระจัด (x)		
ขนาดแรงลัพธ์ (F)		
ขนาดความเร่ง (a)		
ขนาดความเร็ว (v)		

NOTE

อย่าลืม! ความรู้จากบทก่อนๆ น้า.....

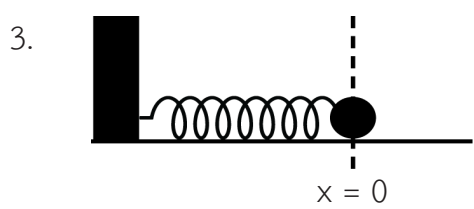
PHYXERCISE

- วัตถุติดปลายสปริงกำลังเคลื่อนที่แบบฮาร์มอนิกอย่างง่าย
 - การกระจัดของวัตถุขณะเคลื่อนที่มีทิศเดียวกันกับแรงลัพธ์ที่กระทำต่อวัตถุ
 - ที่ตำแหน่งไกลสุดของการสั่น วัตถุมีขนาดความเร่งและความเร็วสูงสุด
 - แรงกระทำของวัตถุมีขนาดเพิ่มขึ้นตามการกระจัดโดยมีทิศทางเดียวกัน
 - วัตถุมีอัตราเร็วสูงสุด ขณะกำลังเคลื่อนผ่านตำแหน่งสมดุล

จาก ก. ข. ค. ง. มีข้อความที่ถูกต้องกี่ข้อความ

ตอบข้อความ

- ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับปริมาณการเคลื่อนที่ของวัตถุที่แกว่งไปมาเป็นเพนดูลัมอย่างง่าย
 - วัตถุมีการกระจัดแปรผกผันกับความเร็ว และความเร่ง โดยมีคาบคงตัว
 - วัตถุมีการกระจัดแปรผันตรงกับความเร่ง และความเร่ง โดยมีแอมพลิจูดคงตัว
 - วัตถุมีความเร่งแปรผันตรงกับการกระจัด โดยเมื่อการกระจัดเป็นศูนย์วัตถุจะมีความเร็วสูงสุด
 - วัตถุมีความเร่งแปรผันตรงกับการกระจัด โดยมีความเร็วแปรผกผันกับการกระจัด โดยมีแอมพลิจูดคงตัว
 - ถูกทุกข้อ

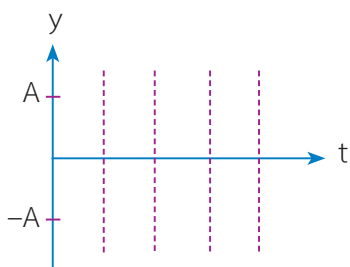
วัตถุติดปลายสปริงดังภาพ ถ้าตำแหน่งสมดุลอยู่ที่ $x = 0$ เมื่อมวลอยู่ที่ ตำแหน่งซ้ายของตำแหน่งดังกล่าว ปริมาณต่างๆ จะมีค่าเป็นอย่างไร

ตัวเลือก	การกระจัด	ความเร็ว	ความเร่ง
1.	บวก	ลบ	ลบ
2.	บวก	บวกหรือลบ	ลบ
3.	ลบ	ลบ	บวก
4.	ลบ	บวกหรือลบ	บวก
5.	0	บวกหรือลบ	บวก

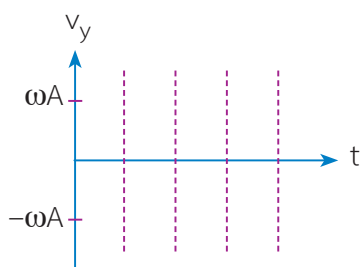

FIT-2 กราฟ & เพล

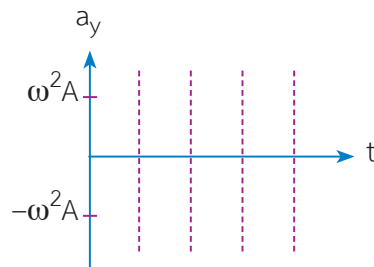
y =

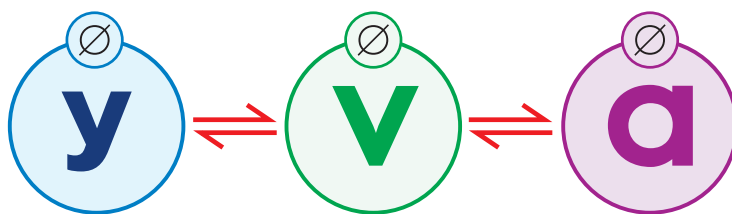
v =

a =

พบว่า

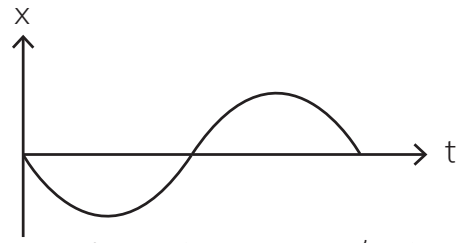
PHYXERCISE

1. ในการเคลื่อนที่แบบซิมเปิลฮาร์โมนิกของวัตถุใดๆ ความเร่งของวัตถุมีเฟสหน้าความเร็วอยู่เท่าใด
1. 45 องศา 2. 90 องศา 3. 135 องศา 4. 270 องศา

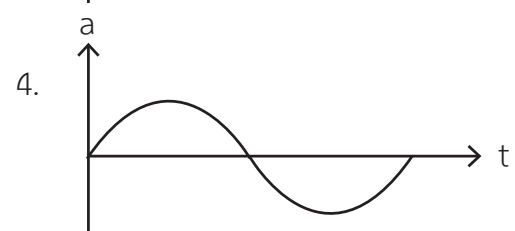
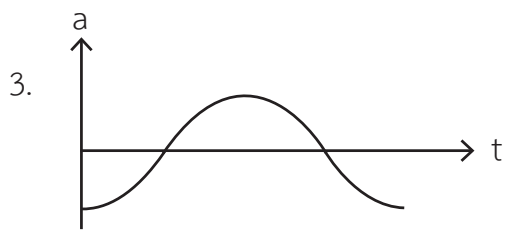
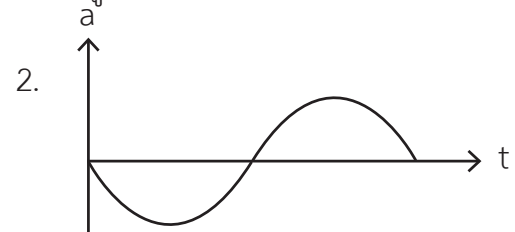
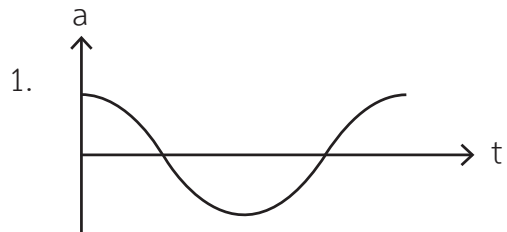

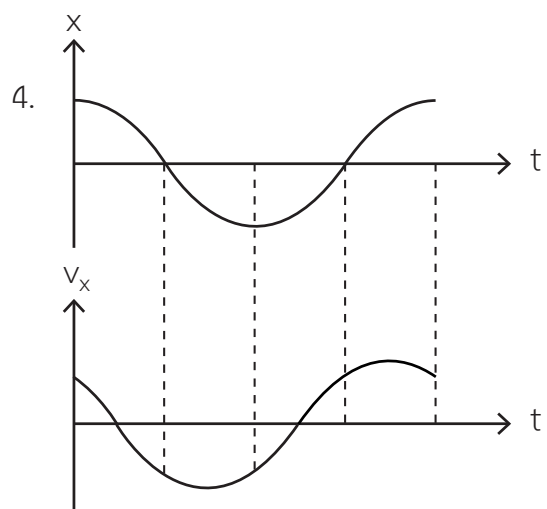
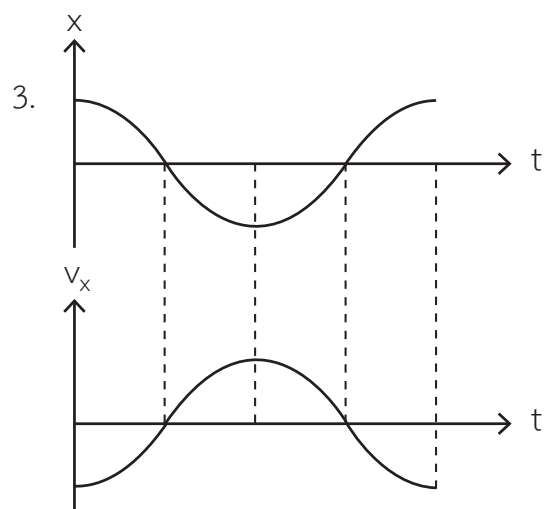
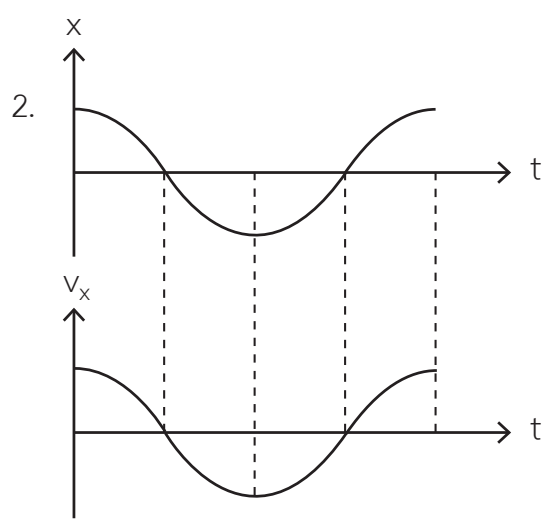
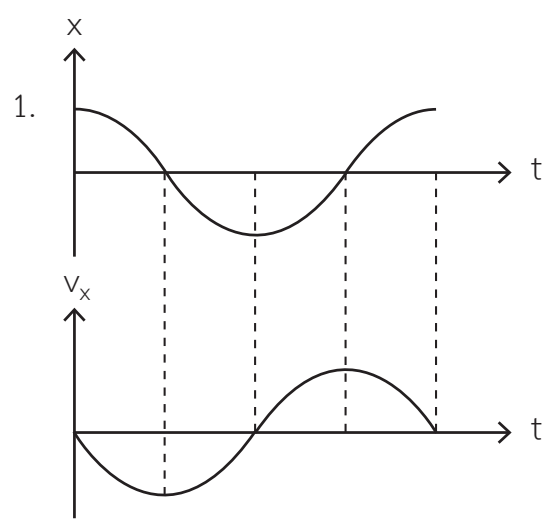
2. กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการกระจัด (x) กับเวลา (t) ของการเคลื่อนที่แบบซิมเปิลฮาร์โมนิกเป็นดังรูป

กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเร่ง (a) กับเวลา (t) จะเป็นดังรูปในข้อใด

3. จากกราฟระหว่างการกระจัดกับเวลา ($x - t$) และกราฟระหว่างความเร็วกับเวลา ($v - t$) ชุดไหนบ่งถึงการเคลื่อนที่แบบฮาร์โมนิกอย่างง่าย (Simple Harmonic Motion)

FIT-3 สมการการเคลื่อนที่

ชุดที่ 1

$$y = A \sin \omega t \rightarrow v = \quad \rightarrow a =$$

$$y = A \cos \omega t \rightarrow v = \quad \rightarrow a =$$

PHYXERCISE

- วัตถุหนึ่งเคลื่อนที่โดยมีการกระจัดเป็นไปตามสมการ $X = 2 \sin 5t$ จงหาสมการความเร็วและความเร่งของวัตถุนี้ (ตอบโดยคำนึงถึงเฟสด้วย)
- วัตถุ ก. เคลื่อนที่แบบซิมเปิลฮาร์โมนิกที่เวลา $t = 0$ มวล ก. มีการกระจัดเท่ากับ 0.7 เซนติเมตร และมีความเร็วเชิงเส้นเป็นศูนย์ ถ้าความถี่ของการเคลื่อนที่เท่ากับ 0.25 เฮิรตซ์ แล้วที่เวลา t ใดๆ วัตถุ ก. จะมีความเร็วในหน่วยของเซนติเมตร/วินาทีเป็นเท่าใด
 - $-1.1 \sin \left(\frac{\pi t}{2} \right)$
 - $-0.7 \sin \left(\frac{\pi t}{2} \right)$
 - $-1.1 \sin (0.25 \pi t)$
 - $-0.7 \sin (0.25 \pi t)$

ชุดที่ 2 ความเร็วและความเร่ง (ค่า ณ การกระจัดใดๆ และ ค่าสูงสุด)

ปริมาณ	ค่า ณ การกระจัดใดๆ	ค่าสูงสุด
ความเร็ว (v)		
ความเร่ง (a)		

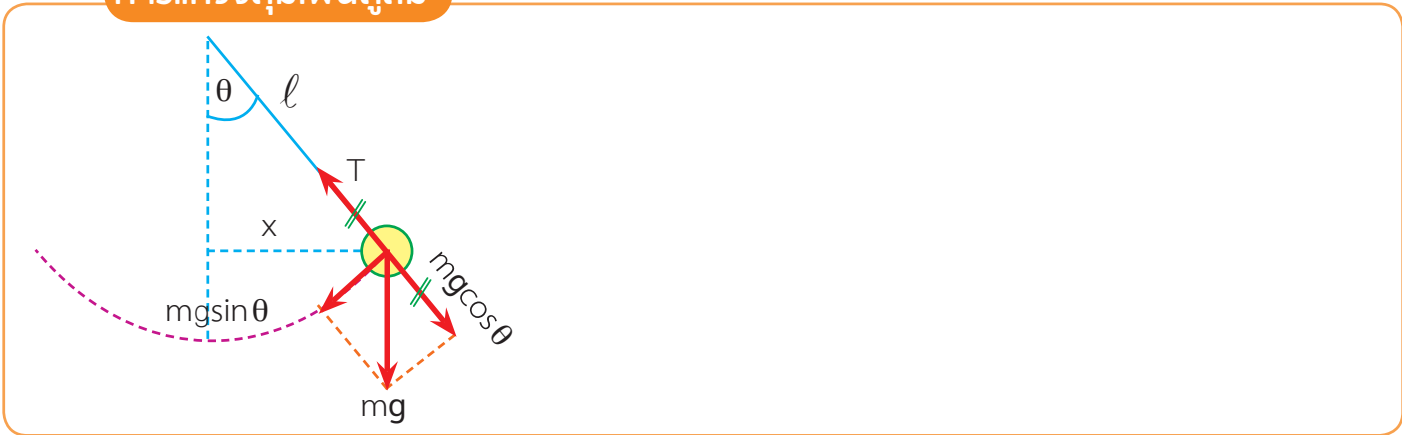
PHYXERCISE

- ความเร็วสูงสุดของวัตถุที่กำลังแกว่งแบบซิมเปิลฮาร์โมนิกด้วยคาบของการแกว่ง 0.2 วินาที และแอมพลิจูด 2 เซนติเมตร จะมีค่าเท่ากับ
 1. 5π cm/s
 2. 10π cm/s
 3. 20π cm/s
 4. ไม่สามารถหาได้จากข้อมูลที่ให้มา
- วัตถุก้อนหนึ่งเคลื่อนที่แบบซิมเปิลฮาร์โมนิกด้วยแอมพลิจูด 0.5 เมตร และคาบ $\frac{\pi}{4}$ วินาที ณ ตำแหน่งที่วัตถุมีการกระจัด 0.4 เมตร วัตถุมีความเร็วกี่เมตร/วินาที
 1. 0.15
 2. 2.4
 3. 0.1
 4. 1.2
- ลูกตุ้มนาฬิกาอันหนึ่งแกว่ง 100 รอบในเวลา 200 วินาที ความเร่งสูงสุดในการเคลื่อนที่ของลูกตุ้มเป็น $\frac{\pi^2}{20}$ เมตรต่อวินาที² การกระจัดสูงสุดในการแกว่งนี้เป็นกี่เซนติเมตร
 1. 5
 2. 10
 3. 20
 4. 40

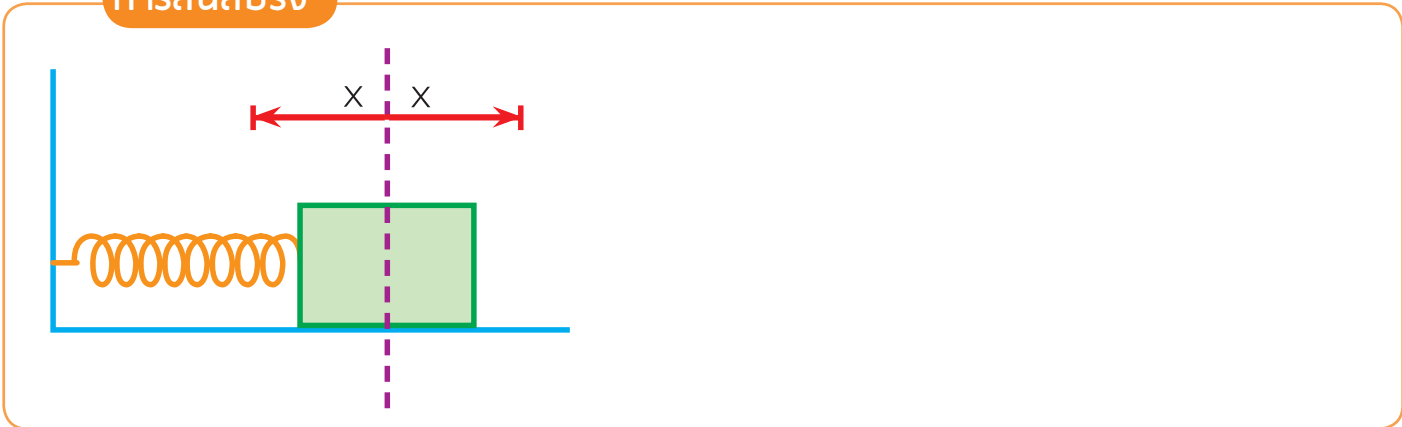

FIT-4 ตุ่ม & สปริง

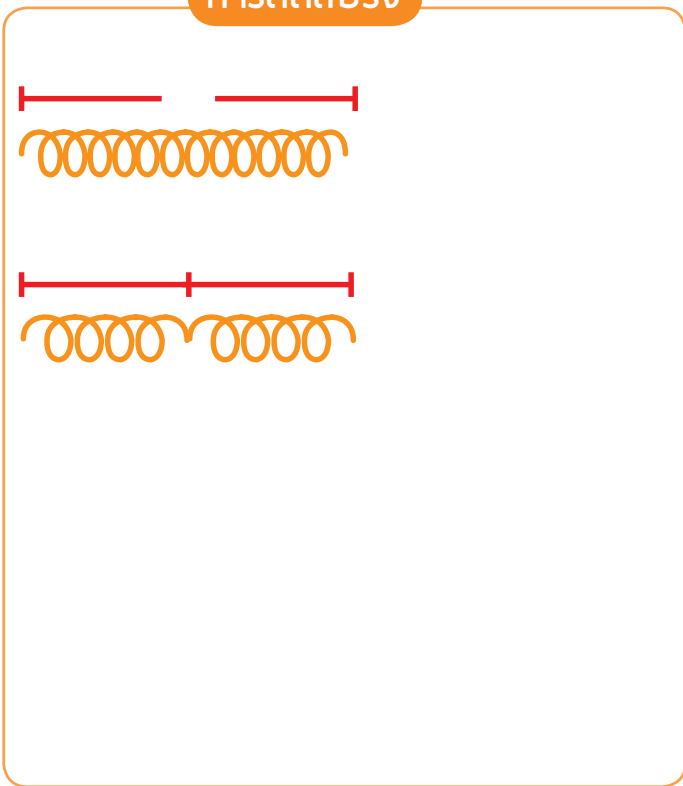
การแกว่งตุ้มเพนดูลัม

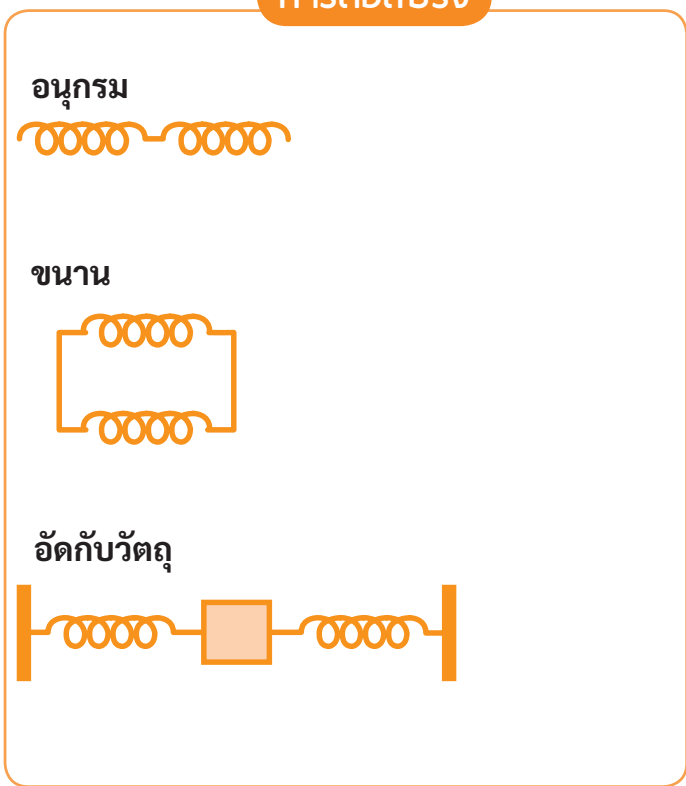
การสั้นสปริง

การตัดสปริง

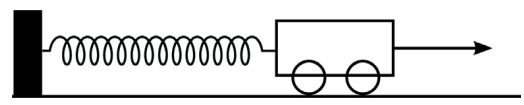
การต่อสปริง

PHYXERCISE

1. รถทดลองมวล 500 กรัม ติดอยู่กับปลายสปริงดังรูป เมื่อดึงด้วยแรง 5N ในทิศขนานกับพื้น จะทำให้สปริงยืดออก 10 เซนติเมตร เมื่อปล่อยรถจะเคลื่อนที่กลับไปกลับมามบนพื้นเกลี้ยงแบบซิมเปิลฮาร์มอนิก ด้วยคาบเท่าไร

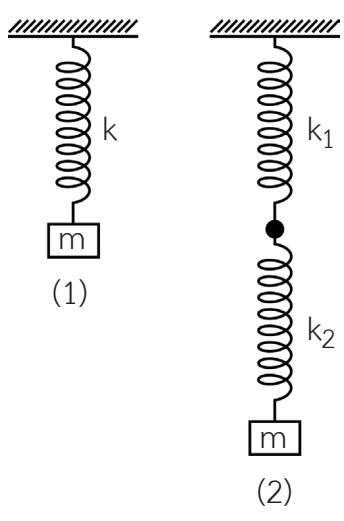

- 1. 0.63 s
2. 0.67 s
3. 1.60 s
4. 2.00 s

2. มวล m1 ติดกับปลายสปริง A ที่ห้อยในแนวตั้ง จะทำให้สปริง A ยืดยาวกว่าเดิม 16 ซม. มวล m2 ติดกับปลายสปริง B ที่ห้อยในแนวตั้ง เช่นกัน จะทำให้สปริง B ยืดยาวกว่าเดิม 25 ซม. เมื่อสั้นมวลทั้งสองแบบซิมเปิลฮาร์มอนิก คาบของการสั้นของมวล m1 จะเป็นกี่เท่าของมวล m2

- 1. 0.64 2. 0.8 3. 1.25 4. 1.56

3. เราทราบว่าหากแขวนมวล m ไว้กับสปริง ดังรูป (1) จากนั้นดึงมวล m ลงมาจากตำแหน่งสมดุล แล้วปล่อย จะทำให้มวล m สั่นขึ้นลงด้วยความถี่ omega_n = sqrt(k/m) ถ้าหากเราแขวนมวล m ไว้ด้วยสปริง 2 อันต่อกัน ดังรูป (2) แล้วทำให้สั้นขึ้นลงเช่นเดียวกับกรณีรูป (1) อยากทราบว่ามวล m จะสั้นด้วยความถี่ omega_n = ?

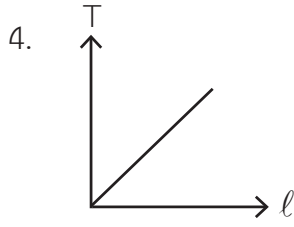
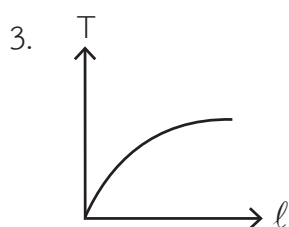
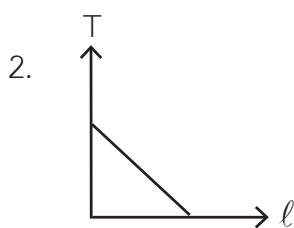
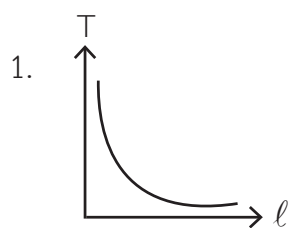
- 1. omega_n = sqrt((k1 + k2) / (m(k1*k2)))
2. omega_n = sqrt((k1*k2) / (m(k1 + k2)))
3. omega_n = sqrt(k1 / (m*k2))
4. omega_n = sqrt(k2 / (m*k1))

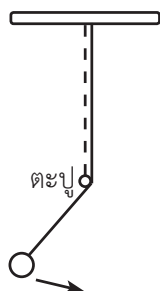
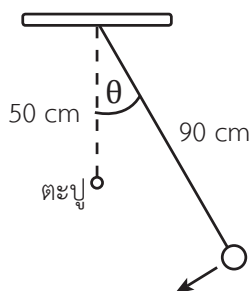
4. ถ้าต้องการจะทำลูกตุ้มนาฬิกาขึ้นมาจากวัตถุมวล 500 กรัม และเชือกที่เบามากโดยให้ลูกตุ้มนี้แกว่งครบรอบในเวลา 1 วินาทีพอดี ลูกตุ้มนาฬิกาจะต้องมีความยาวเท่าใด

- 1. 1.59 เมตร
- 2. 0.25 เมตร
- 3. 0.50 เมตร
- 4. 0.80 เมตร

5. ถ้าลัทธิศึกษาเรื่องการแกว่งของลูกตุ้มนาฬิกาที่แกว่งเป็นมุมแคบๆ ลัทธิคิดว่า กราฟรูปใดที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคาบของการแกว่ง (T) กับความยาวของสายแขวนลูกตุ้ม (l) ได้ดีที่สุด

6. ปล่อยลูกตุ้มซึ่งมีสายยาว 90 เซนติเมตร จากมุมหนึ่งให้แกว่ง แต่สายลูกตุ้มไปติดตะปูที่ระยะ 50 เซนติเมตร ได้จุดที่แขนในแนวตั้ง ลูกตุ้มจะแกว่งกลับมาที่เดิมในเวลาเท่าใด

- 1. 1.57 s
- 2. 1.88 s
- 3. 3.14 s
- 4. 6.28 s